

Ta Fantaskiene fatt!

Langrennsskiene trenger ikke festesmøring, men gir både spikerfeste og optimal glid på alle typer føre. For en skientusiast som ofte legger ut på tur i kupert terreng, høres det ut som en uoppnåelig drøm. Men hva om det var sant?

Alt du må gjøre er å vippe litt med foten, sier Arnfinn Hegg.
- Prinsippet er så enkelt at mange ikke tror det vil fungere. Men det er akkurat det det gjør. Det fungerer utmerket.

Fra 1984 og frem til han tok fatt på pensjonisttilværelsen i 2011, drev Hegg privat tannlegepraksis i Rauland i Telemark. Siden har han fortsatt med det han startet opp i verkstedet hjemme i 1992: Produksjon av ski med en langsgående deling av skisålen som gir en glideflate og en festeflate på ulike nivå. Takket være nivåforskjellen mellom de to flatene, vil ikke festeflata komme i kontakt med underlaget når skiene glir fremover.

BÅDE GLID OG FESTE • Arnfinn Hegg har alltid vært en ivrig skigåer. Allerede under oppveksten ergret det ham at glipptak i motbakkene hindret ham i å bruke kreftene sine skikkelig.

- Jeg tenkte det var rart at mennesket har vært på månen, men at ingen har klart å lage ski som glir godt fremover, samtidig som de sitter godt i motbakke. Jeg fikk en idé om å legge glideflata og festeflata på ulike nivåer, og begynte å eksperimentere med dette prinsippet i 1991. Mange år og skipar senere, har det endt opp med en skitype jeg er veldig godt fornøyd med, forteller han.

Tannlege og hobbyoppfinner, Arnfinn Hegg, på toppen av Blåskavlen (1809 moh) i Aurland kommune. Han har naturligvis tatt seg til topps på et par Fantaski.

Sålen på en Fantaski. Glideflate på innersida og ei smal festeflate med nylonfell på yttersida.

Fantaski gir deg spikerfeste uten festesmøring. Dermed kan du gå rett opp de bratteste bakkene, samtidig som du til enhver tid har optimal glid.

Det nye skiprinsippet har fått navnet Fantaski.

I glidefasen er ikke festeflata i kontakt med underlaget. Så snart man trener godt feste, gjør man et lite utfall med foten mot yttersiden av skien.

- En liten vipp på ti grader av skia, og så griper fellen. Når man slapper av vil trykket fra foten igjen falle inn på glideflata. Festeflata vil da løfte seg fra underlaget. Etter tre turer på Fantaski sitter teknikken for de fleste, sier Hegg, som har tatt patent på oppfinnelsen.

Det tar cirka en uke å lage et par Fantaski. Hegg har en avtale med en skiimportør som lar ham kjøpe ferdige ski til innkjøpspris. Produksjonen inneholder blant annet flere limeprosesser som skal herde over natta.

- Men skulle en skiløper ønske å prøve et par Fantaski i et mesterskap, klarer jeg å levere på tre dager, hvis det er det om å gjøre, sier han lurt.

FISKEBEIN ER UT • Hegg har laget mange hundre par ski opp gjennom årene. Fantaski er blitt testet for glid og

feste i turløp som Birkebeinerrennet, Vasaloppet og Marcialonga. Da felleski slo gjennom i markedet for fullt i fjor, sank antallet bestillinger til verkstedet på Rauland.

- Hva er forskjellen mellom Fantaski og vanlige felleski?

- På Fantaski flukter ikke fellen med glideflata. Dermed er ikke fellen i kontakt med underlaget når du ikke trenger den, og gliden på skiene blir mye bedre. Uten god glid, blir det veldig tungt å skøyte. Fantaski er like gode å bruke på skøyting som på klassisk. Jeg bytter teknikk etter føreforholdene på hver eneste tur, og har ikke gått fiskebein på 26 år, sier han.

BLIR OVERSETT • Hegg har vært i kontakt med alle de store skiproducentene med tanke på å sette Fantaski inn i kommersiell produksjon. En vinterdag på midten av 1990-tallet, møtte han salgssjef og teknisk sjef hos Mads-hus på Lillehammer stadion for testing og sammenligning. Teknisk sjef ville gjerne gå inn på en avtale, men fikk

ikke styret med seg. Som grunn ble det oppgitt produksjonstekniske utfordringer, samt det pedagogisk vanskelige med at folk skulle oppføre seg litt annerledes når de gikk på ski. Arnfinn Hegg trøster seg med at det tok 27 år fra sykkelkjedet ble patentsøkt til det ble satt i produksjon.

- Folk er generelt skeptiske til å prøve noe nytt. De siste årene har staketechnikken blitt veldig populær. Også jeg staker en god del på mine ski, og har like god glid som de som bare står og staker uten festesmøring. Forskjellen er at når jeg kommer til en bratt motbakke, kan jeg gå diagonalgang opp. Dette blir i stor grad oversett av de som etter beste evne staker seg oppover. Det er mye snodig psykologi ute og går, også i norske skiløyper, humrer han.

Lyst til å vite mer om fantaskiene? Gå inn på www.fantaski.no

*Foto: Privat
Tekst: Tone Elise Eng Galden*